

لوژالمعده یا پانکراس، اندامی اسفنجی شکل و لوله ای در پشت معده است و دو وظیفه مهم را در بدن به عهده دارد:

آنزیم های گوارشی که کمک به هضم غذاها (مخصوصاً چربیها) در روده می کند را می سازد.
هورمون هایی مانند انسولین و گلوکاگون که در تعادل میزان قند خون در بدن نقش دارد را می سازد.

هنگامی که سلول های بدخیم رشد کنند و در لوژالمعده پخش شوند، سرطان لوژالمعده یا پانکراس به وجود می آید. تشخیص زودرس این بیماری در روند درمان تاثیر بسزایی دارد، اما چون علائم این بیماری معمولاً در مراحل پایانی و زمانی که در بدن پخش شده، نمایان می شود تشخیص زودرس آن مشکل می باشد.

علت سرطان پانکراس چیست؟

علت اصلی این بیماری نامشخص می باشد ولی افراد سیگاری و الکلی ۲ تا ۳ برابر بیشتر از افراد معمولی در معرض ابتلا به این بیماری قرار دارند. همچنین سایر علتهای آن می تواند شامل التهاب مزمن و طولانی مدت پانکراس، دیابت، سیروز کبدی، سابقه خانوادگی ابتلا به سرطان لوژالمعده، داشتن رژیم پر چرب، چاقی و عدم فعالیت بدنی باشد. این بیماری در افراد میانسال و بعد از ۴۵ سالگی و در زنان نسبت به مردان نیز شایعتر می باشد.

علائم سرطان پانکراس

سرطان لوژالمعده به نام بیماری خاموش خوانده می شود، زیرا علائم آن در مراحل اولیه بیماری مشخص نمی شود. علائم بیماری بستگی به محل قرار گیری سلولهای سرطانی و اندازه

تومور دارد. در صورتیکه تومور در مجرای پانکراس باشد و راه آن را مسدود کند بیلی روبین نمی تواند خارج شود در نتیجه ممکن است بیمار مبتلا به یرقان گردد. پوست و سفیدی چشم زرد رنگ می شوند و رنگ ادرار تیره می گردد.

رشد تومور نیز باعث ایجاد درد در قسمت بالایی شکم و پشت می شود. این درد معمولاً بعد از غذا خوردن و دراز کشیدن تشدید می گردد. سایر علائم شامل تهوع، کاهش اشتها، کاهش وزن خستگی و ضعف می باشد.

تشخیص سرطان پانکراس

پزشک معالج از طریق علائم بیماری، سونوگرافی، سی تی اسکن، نمونه برداری از لوژالمعده، ام آر آی از شکم، آزمایش خون و بررسی عملکرد کبد بیماری را تشخیص می دهد.

درمان سرطان لوژالمعده

۱. جراحی : اگر سرطان پخش نشده باشد، با عمل جراحی می توان سرطان را درمان کرد.
اما سرطان پانکراس وقتی تشخیص داده می شود که سلول های بدخیم پخش شده اند. اگر تومور بیش از اندازه بزرگ باشد، می توان با عمل جراحی آن را بیرون آورد و علائم و نشانه ها را کاهش داد.
۲. پرتودرمانی : بعد از جراحی، پرتودرمانی نیز کمک به از بین بردن سلول های سرطانی باقیمانده می کند. پرتودرمانی به تسکین درد و مشکلات گوارشی ناشی از توده بزرگ سرطانی کمک می کند.
۳. شیمی درمانی : هنگامیکه تومور از لوژالمعده خارج شود، شیمی درمانی استفاده می شود شیمی درمانی یک درمان خوب برای سرطان هایی است که پخش شده اند.
۴. شیمی درمانی و پرتودرمانی: هنگامیکه تومور به طور کامل از بین نرفته باشد و هنوز از لوژالمعده خارج نشده باشد، از پرتودرمانی و شیمی درمانی با هم استفاده می کنند.
۵. تسکین دهنده درمان : این تسکین دهنده ها برای کاهش علائم و کنترل درد استفاده می شوند. هدف از این تسکین دهنده ها، بهبود کیفیت زندگی و بهبود روحیه می باشد. استفاده از آنها همراه با سایر درمان های سرطان مفید است.

جلوگیری از سرطان لوژالمعده

- سیگار را ترک کنید.
- رژیم غذایی سالم داشته باشید و از مصرف زیاد چربی بپرهیزید.

دانشگاه علوم پزشکی شیراز

بیمارستان حضرت سیدالشهداء (ع)

سرطان پانکراس

منابع:

1. MD Consult (2012) accessed on [http://www.mdconsult.com/das/patient/body/386084432-\(2012\)](http://www.mdconsult.com/das/patient/body/386084432-(2012))
2. Smeltzer, S. & Bar, B. (2010). Brunner & Suddarth's Text book of Medical Surgical Nursing. 12th ed. Lippincott Williams & Wilkin

واحد آموزش به بیمار

سرکار خانم ژیل خسر وانیان

1399